

ÁLLATASSZISZTÁLT TERÁPIA A TANÁCSADÁSBAN

Cynthia K. Chandler: *Animal assisted therapy in counseling*.
Routledge Taylor & Francis Group. New York, 2012.

BABOS Edit

Gyermek- és ifjúsági klinikai és mentálhigiéniai szakpszichológus
Soroksári Pedagógiai Intézet és Pedagógiai Szakszolgálat
editbabos@yahoo.com

A könyv már második kiadásban jelenik meg, és az állatasszisztált terápiák szakirodalmát, az ez ideig a kutatások alapján összegyűlt tapasztalatokat foglalja össze és frissíti fel. A könyv célja egy átfogó bemutatása az állatterápiás tevékenységeknek az ezzel a területtel foglalkozó szakemberek és az állatterápiák iránt komolyan érdeklődők számára. 2005-ben az első olyan könyv volt, ami mentálhigiénés szakemberek állatterápiás képzését kívánta segíteni, a második kiadás hasonló szándékkal, a friss kutatási eredményeket felhasználva született.

A szerző Dr. Cynthia Chandler tanácsadó pszichológus, pár- és családterapeuta, szupervizor Texas államban. A Delta Society regisztrált Pet Partner tagja, számos díj elnyerője állatasszisztált terápiák területén. A University of North Texas állatasszisztált terápiás programjának kidolgozója és tanára.

Az elmúlt 5 évben az állatterápiák tudományos szempontból is sokkal több figyelmet kaptak; rengeteg új tapasztalat és vizsgálat gyűlt össze, melyek az ember-állat

kapcsolattal, valamint ennek terápiás közegben való felhasználásával foglalkoznak.

A könyv átfogó betekintést nyújt az állatterápiák területén jelenleg kiemelt szerepet kapó területekről, érintve az általános háttérkutatásokat, fogalmi definíciókat, ember-állat kapcsolat kutatásait, kitérve az ember-állat kapcsolat tudományos hátterére.

A könyvben külön fejezetek foglalkoznak az állatterápiás területen született kutatási eredményekkel. Kiemelendő a logikusan összegyűjtött kutatási anyagok és a megfelelő referenciák bemutatása, ami nagy segítséget nyújt a területen való eligazodásban. A kutatási eredmények összefésülése kapcsán a szerző rávilágít, hogy az ember-állat fajok közti kapcsolatának fellelhető neurológiai háttérmechanizmusai lehetnek, kiemelve a kötődésben szerepet játszó hormonális faktorokat.

Nagyon fontosak a szerző által idézett munkák, ugyanis véleményem szerint a kötődéseméleti megfontolások fontos pszichológiai elméleti hátteret tudnak biztosítani az

állatasszisztált intervenciók hatékonyságának és hatásmechanizmusainak értelmezésében.

A felgyülemlett kutatási anyagok mindenképpen alátámasztják, hogy fiziológiai, hormonális szinteken is mérhető hatásokkal találkozunk az ember-állat interakciók során, melyek megalapozzák a terápiák hatékonyságát, mindenképpen tudományos értékűek és további kutatásra érdemesek.

A szerző továbbá betekintést nyújt az állatasszisztált tanácsadás gyakorlatába, a jelenleg is futó nagyobb projektek és programok működési rendjébe és tapasztalataiba, valamint az állatasszisztált intervenciók és tanácsadói elméletek alkalmazási lehetőségeibe. Szépen összedolgozva jelennek meg a pszichoterápiák tárgyalásakor releváns gondolatok az ember-állat kapcsolat tanulságaival. A szerző saját példákkal illusztrálva mutatja be egy-egy tanácsadó munkában alkalmazható technika sajátosságait, olvasmányosan, mégis megfelelően szakszerű megfogalmazásban. Nagyon fontosnak tartom a kifejezetten pszichológiai háttérelméletek és szempontok ismertetését és alkalmazását, mivel az állatasszisztált intervenciók egy nagyon heterogén terület. Sok különböző szakma eltérő és szerteágazó céllal használja az állatokat, és bár a pszichológiából indult ki a használata és a fogalom bevezetése is B. Levinson pszichiáter gyermekterápiás gyakorlata kapcsán, mégis kevés a szakirodalomban az átgondolt pszichológiai elmélet alkalmazása.

Szintén fontos információkat kapunk a terápiás állatok kiválasztásával, kiképzésével és vizsgáztatásával kapcsolatban. A terület kutatásában, valamint az állatasszisztált intervenciók alkalmazásakor egyre hangsúlyosabb szerep jut az etikai és jogi megfontolásoknak, melyekkel szintén külön fejezetben foglalkozik a szerző. A terápiás program létrehozásakor mindig mérlegelnünk kell

nem csak az emberek számára jelen lévő kockázati tényezőket, de a terápiás állatok jóllétét veszélyeztető faktorokat is, és az ülések, programok megtervezésekor eleve figyelmet kell szentelni az állatok egészségügyi, fizikai, pihenéssel és jólléttel kapcsolatos igényeinek is.

Bár az állatasszisztált intervenciókkal foglalkozó programok és kutatások jelentős része kutyák bevonásával végzett tevékenységeket vizsgál és ír le, nagyon hangsúlyos terület a lovasterápia, mely mind szervezeti, mind fogalmi szinteken is különvált a többi terápiától, önálló kutatási és alkalmazási területként. Szintén fontosak még az egyéb AAT alkalmazások és programok, melyekről fontos elérhetőségi információkat is közöl a szerző.

Az állatasszisztált intervenciók elterjedésével egyre többféle területen kerülnek alkalmazásra az állatok, így most már megalapozott külön figyelmet szentelni a kulturális különbségeknek. Mindig fontos mind az emberek, mind a terápiában részt vevő állatok etikai és fizikai védelme, biztonsága. Mivel az állatasszisztált intervenciók gyakran a legszélsőségesebb terápiás helyzetekben kerülnek alkalmazásra, fokozottan jellemző a sajátos igényű populációkkal való találkozás, illetve a krízis- és katasztrófakezelési intervenciók állatok segítségével. A szerző konkrét példákon keresztül hívja fel a figyelmet a lehetséges buktatókra, valamint kiemelt fontosságú gyakorlati szempontokra, bemutat néhány már kidolgozott protokollt, valamint kiemeli, hogy minden helyzet egyedi elbírálást és saját igényekhez és körülményekhez igazított terápiás tervet kíván.

Összességében elmondható, hogy egy jól átgondolt és átfogó ismereteket adó könyvet olvashatunk, amely tudományos szempontból megbízható információkat tartalmaz,

emellett azonban olvasmányos, esetismertetésekkel és példákkal gazdagított. A fejezetek sokrétűsége igyekszik minden, a témában fontos kérdéskört érinteni, különböző mélységben. Átfogó szerkezete okán a könyv egyaránt alkalmas bevezető ismertetésnek és további ismeretszerzésre is. A közölt felhasznált irodalmak jó tájékozódást és kiindulási alapot nyújtanak további, mélyebb tudományos kutatásokhoz. Kiemelten fontosnak tartom, hogy a szerző pszichológiai képzettsége

folytán releváns és megfelelő pszichológiai és pszichoterápiás elméleteket, ismereteket használ és ismerteti az állatasszisztált intervenciók tárgyalásakor, illetve saját példái kiválóan illusztrálják, hogyan építhetők be a terápiás állatok komoly pszichoterápiás szakmai munkába. Remélem, hogy ez a könyv is hozzájárul az állatasszisztált terápia elterjedése mellett fokozott fontosságot kapó tudományos elismertséghez és az ennek megfelelő szakmai igényesség terjedéséhez.